

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р N/**

**Предложения на Българска асоциация на професионалистите по
здравни грижи / БАПЗГ / за изменения и допълнения към проект на
медицински стандарт „Кардиология“**

§ 1. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т. 1.2. след думата «лечение» да се добави „и специализирани здравни грижи“.

§2. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т. 1.3. след думата «лечение» да се добави „и здравни грижи“.

§3. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т. 2.1. да се добави т. 4) с текст: «здравни грижи - обучение и възпитание на пациентите и техните семейства за правилен хранителен и двигателен режим, изготвяне на индивидуален план за грижи след проведена оценка на потребностите.»

§ 4. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т. 2.2. да се добави нова т. 6) с текст: «изработване на индивидуален план за грижи на основата на оценка на потребностите за пациент с кардиологично и/или друго придружаващо заболяване;»

§5. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т. 2.3. след думата «дейности» да се добави «и здравни грижи».

§6. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т. 2.4. след думата «практика» да се добави «и здравни грижи».

§7. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., Т 3.3. да се промени така:

«Поддържането на квалификацията на медицинските специалисти се гарантира чрез придобиване на професионална квалификация чрез продължаващо професионално обучение.

3.3.1. За лекарите кардиолози - посредством участие в провежданото от БЛС продължаващо обучение и успешно полагане на финален тест със срок на валидност не повече от 5 години за извършване на високоспециализирани или специфични дейности в областта на кардиологията.

3.3.2. За специалистите по здравни грижи – посредством включване в програмата за задължително продължаващо медицинско обучение, съгласно Закона за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти.»

§8. В РАЗДЕЛ I, Глава 1., Да се създаде нова т. 3.4.1. с текст: «За осъществяване на дейностите по т. 3.4. се изисква участие на медицинска сестра, преминала обучение за работа със съответната апаратура и техника.»

§9 В РАЗДЕЛ I, Глава 1., т.4.1. да се промени така: «Специфичните дейности и грижи, извършвани за пациенти със сърдечно-съдови заболявания, съдържат елементи и на други медицински специалности и области на клиничната медицина извън кардиологията. Дейността на медицинските специалисти в рамките на специалността по кардиология е интердисциплинарна, без да е необходимо да се покриват изцяло стандартите по отделните медицински специалности, а именно:»

§10. В Глава 2. Да се добави нова т. 1.2.5. с текст: «здравни грижи, състоящи се в планиране, организиране и асистирание при извършването на назначените диагностични изследвания, прилагане на назначените медикаменти, обучение на пациентите за самонаблюдение и самоконтрол и други дейности, съгласно Наредба № 1 от 8 февруари 2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти изпълняват самостоятелно и по назначение.»

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

- §11. В Глава 2., т. 2.2. след думата «дейности» да се добави «и грижи» и след думата «електрофизиология;» да се добави «здравните грижи;»
- §12. В Глава 2., т. 2.7.1. след думата «лечение» да се добави «и здравни грижи».
- §13. В Глава 2., т. 2.7.2. след думата «процедури» да се добави «и здравни грижи»
- §13. В Глава 2., т. 2.7.3. след думата «процедури» да се добави «и здравни грижи»
- §14. В РАЗДЕЛ II, Глава 1., т. 1.1. в края на изречението да се добави: «и специализирани здравни грижи;»
- §15. В РАЗДЕЛ II, Глава 1., да се добави нова т. 3.2.3. с текст: «компютърна конфигурация»
- §16. В РАЗДЕЛ II, Глава 1, т. 4.2.1. да се допълни така: „Старшата медицинска сестра с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалност "Управление на здравните грижи" и допълнително специализирано обучение в областта на здравните грижи за кардиологично болни, назначена по реда на Кодекса на труда и при спазване изискванията на Закона за лечебните заведения;»
- § 17. В РАЗДЕЛ II, Глава 1, т. 4.2.2. да се измени така: «Броят на медицинските сестри се определя от обема, интензивността и тежестта на здравните грижи, които се извършват в отделението или клиниката, като съотношението между лекари и медицински сестри не трябва да е по-малко от 1:2. При определяне на броя на медицинските сестри е препоръчително да се прилага Методиката за изчисляване на необходим персонал (медицински сестри), препоръчана от Международния съвет на медицинските сестри (ICN).»
- § 18. В РАЗДЕЛ II, Глава 1, т. 4.3. да се допълни така: «Други длъжности - медицински секретар, болногледачи и/или здравни асистенти, (преминали пълен курс на професионално обучение, лицензирано от НАПОО), санитарни и друг помощен немедицински персонал, в зависимост от организацията на работа и необходимостта.
- § 19. В РАЗДЕЛ II, Глава 1, т. да се добави т. 5.3.1. с текст: «Старшата медицинска сестра:
- 5.3.1.1. организира, ръководи и контролира здравните грижи в отделението;
- 5.3.1.2. планира и организира обучението и развитието на персонала, осъществяващ здравни грижи според квалификационната рамка за професионално развитие;
- 5.3.1.3. осъществява подбор и назначаване на персонал, съвместно с началника на отделението;
- 5.3.1.4. изработва и актуализира управленската документация – длъжностни характеристики, технически фишове и протоколи за здравни грижи;
- 5.3.1.5. изписва, получава и контролира изразходването на всички материали и медикаменти за лечението на болните;
- 5.3.1.6. изготвя ежедневни, седмични и месечни справки за изразходваните материали и медикаменти;
- 5.3.1.7. раздава и следи разхода на скъпоструващите медикаменти и консумативи;
- 5.3.1.8. изработва и следи за спазването на работния график на медицинските сестри, здравните асистенти и санитарите;
- 5.3.1.9. съставя програма за дезинфекция, стерилизация и управление на болничните отпадъци и контролира изпълнението ѝ в отделението.»
- § 20. В РАЗДЕЛ II, Глава 1, да се добави нова т. 5.3.2. Сестринският персонал осигурява здравни грижи, включващи самостоятелни дейности и дейности по назначение на лекар(съгласно Наредба №1 от 8 февруари 2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти изпълняват самостоятелно и по назначение):

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

- 5.3.2.1. изготвяне на индивидуален план за грижи на основата на оценка на потребностите;
- 5.3.2.2. наблюдение и регистриране на соматични показатели, общо състояние и външен вид;
- 5.3.2.3. провеждане на лекарствена терапия, назначена от лекар – познаване и прилагане на основните лекарствени продукти, използвани в кардиологията;
- 5.3.2.4. планиране на изследвания и консултации;
- 5.3.2.5. грижи и подготовка на пациента за извършване на инвазивни (интервенционални) или хирургични диагностични и/или лечебни процедури;
- 5.3.2.6. познаване на целите, хода и техническите особености на инвазивните (интервенционалните) процедури, подготвяне на необходимите консумативи за тях и асистирание при провеждането им;
- 5.3.2.7. поставяне на апаратен мониторинг;
- 5.3.2.5. наблюдение на състоянието на пациента преди, по време и след провеждане на изследването и сигнализиране за отклонения от нормата.
- 5.3.2.6. асистирание при поставяне на феморална или радиална компресивна превръзка и последващо наблюдение на мястото на пунктиране;
- 5.3.2.7. оказване на спешна долекарска кардиопулмонална реанимация (външен сърдечен масаж, обдишване с Амбу), самостоятелно и в екип, спазвайки утвърдените протоколи за КПП.
- 5.3.2.8. познания и умения за работа с дефибрилатор;
- 5.3.2.9. регистриране на ЕКГ;
- 5.3.2.10. спазване на указанията за дезинфекция, стерилизация, асептика и антисептика по утвърдени правила на ЛЗ;
- 5.3.2.11. попълване на сестринска документация, работа с информационната система на ЛЗ;
- 5.3.2.12. изготвяне на индивидуален план за здравно обучение и възпитание на пациента и семейството му, при зачитане на културалните ценности, за правилен начин на живот с кардиологично и/или друго придружаващо заболяване;
- § 21. В РАЗДЕЛ II, Глава 2. да се добави нова т. 3.1.7. с текст: «устройства за трансфер и преместване на пациенти»
- § 22. В РАЗДЕЛ II, Глава 2. т. 4.2.1. да се допълни така: «Старшата медицинска сестра с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалност "Управление на здравните грижи" и допълнително специализирано обучение в областта на здравните грижи за кардиологично болни, назначена по реда на Кодекса на труда и при спазване изискванията на Закона за лечебните заведения;»
- § 23. Да се добави нова т. 4.2.1.1. с текст: «Препоръчително е старшата медицинска сестра да има 3-то квалификационно ниво, пет години след първи сертификат, при въведена квалификационна рамка за професионалистите по здравни грижи;»
- § 24 Т. 4.2.3. да отпадне.
- § 25. Т. 4.3.1. да се измени така: «медицински секретар, болногледачи и/или здравни асистенти, (преминали пълен курс на професионално обучение, лицензирано от НАПОО), санитарни и друг помощен немедицински персонал, в зависимост от организацията на работа и необходимостта.»
- § 26. В РАЗДЕЛ II, Глава 2. т. 5.2. да се измени и допълни както следва: «Професионални дейности, осъществявани от специалисти по здравни грижи, включващи самостоятелни дейности и дейности по назначение на лекар (съгласно Наредба №1 от 8 февруари 2011 г.

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти изпълняват самостоятелно и по назначение):

- 5.2.1. наблюдение и регистриране на соматични показатели, общо състояние и външен вид на пациентите за интензивно лечение;
- 5.2.2. изготвяне на индивидуален план за грижи на основата на оценка на потребностите;
- 5.2.3. провеждане на лекарствена терапия, назначена от лекар – познаване и прилагане на основните лекарствени продукти, използвани в кардиологията;
- 5.2.4. осигуряване и поддържане на венозни източници за интравенозно лечение;
- 5.2.5. тоалет на дихателни пътища при интубирани пациенти;
- 5.2.6. поставяне и наблюдение на апаратен мониторинг;
- 5.2.7. планиране на изследвания и консултации;
- 5.2.8. извършване и асистиране при реанимационни мероприятия, спазвайки утвърдените протоколи за КПП.
- 5.2.9. познания и умения за работа с дефибрилатор;
- 5.2.10. регистриране на ЕКГ;
- 5.2.11. спазване на указанията за дезинфекция, стерилизация, асептика и антисептика по утвърдени правила на ЛЗ;
- 5.2.12. попълване на сестринска документация и специална документация в информационната система на ЛЗ;
- 5.2.13. изготвяне на индивидуален план за здравно обучение и възпитание на пациента и семейството му, при зачитане на културалните ценности, за правилен начин на живот с кардиологично и/или друго придружаващо заболяване;

§ 27. Да отпадне сегашна т. 5.2.5. - «диагностика на клинична смърт на ниво сестринска компетентност»

§ 28. В РАЗДЕЛ II, Глава 3. да се допълни т. 4.2. както следва: Специалисти по здравни грижи - задължително поне 1 специалист по здравни грижи за едно изследване, който:

- 4.2.1. владее методиките за провеждане на изследванията и асистира на лекаря при провеждането му;
- 4.2.2. дава указания на пациента за правилно провеждане на изследването;
- 4.2.3. попълва медицинска документация;
- 4.2.4. осигурява необходимите медицински консумативи и изделия за провеждане на изследването;
- 4.2.5. осигурява почистване и дезинфекция на медицински консумативи и апаратура.
- 4.2.6. извършва манипулации по назначение на лекар.

§ 29. В РАЗДЕЛ II, Глава 3. да се добави нова т. 5.2.8. с текст: « провеждане на трансезофагиална ехокардиография»

§ 30. В РАЗДЕЛ II, Глава 3. да се добави нова т. 5.2.9. с текст: « провеждане на функционално изследване на дишането»

§31. В РАЗДЕЛ II, Глава 3. т. 6.2. да се допълни така: «използване на утвърдени от ЛЗ ръководства/протоколи/алгоритми за работа.»

§32. В РАЗДЕЛ II, Глава 4, т. 4.6.3. да се допълни както следва: «специалистите по здравни грижи задължително:

- 4.6.3.1. познават и целия набор от специфични консумативи и медицински изделия, обучени са и спазват указанията за правилното им използване.
- 4.6.3.2. познават целите, хода и техническите особености на инвазивните (интервенционалните) процедури, подготвят необходимите консумативи за тях и асистират при провеждането им;

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

- 4.6.3.3. спазват на указанията за дезинфекция, стерилизация, асептика и антисептика по утвърдени правила на ЛЗ;
- 4.6.3.4. оказват спешна долекарска кардиопулмонална реанимация (външен сърдечен масаж, обдишване с Амбу), самостоятелно и в екип, спазвайки утвърдените протоколи за КПР;
- 4.6.3.5. имат познания и умения за работа с дефибрилатор;
- 4.6.3.6. провеждат лекарствена терапия, назначена от лекар – познават и прилагат основните лекарствени продукти, използвани в кардиологията;
- 4.6.3.7. извършват наблюдение и регистриране на соматични показатели, общо състояние и външен вид;
- 4.6.3.8. изготвят индивидуален план за грижи на основата на оценка на потребностите;
- 4.6.3.9. планират изследвания и консултации;
- 4.6.3.10. подготвят пациента за извършване на инвазивни (интервенционални) или хирургични диагностични и/или лечебни процедури;
- 4.6.3.11. наблюдават състоянието на пациента преди, по време и след провеждане на изследването и сигнализируют за отклонения от нормата
- 4.6.3.12. асистируют при поставяне на на феморална или радиална компресивна превръзка и последващо наблюдение на мястото на пунктиране;
- 4.6.3.13. извършват регистриране на ЕКГ, поставят апаратен мониторинг;
- 4.6.3.14. попълват сестринска документация, работят с информационната система на ЛЗ;
- 4.6.3.15. изготвят индивидуален план за здравно обучение и възпитание на пациента и семейството му, при зачитане на културалните ценности, за правилен начин на живот с кардиологично и/или друго придружаващо заболяване;»
- §32. В РАЗДЕЛ II, Глава 4, т. 4.7.1. да се измени така: «медицински секретар, болногледачи и/или здравни асистенти, (преминали пълен курс на професионално обучение, лицензирано от НАПОО), санитарни и друг помощен немедицински персонал.» Да се добави нова т. 8.5. с текст: „Медицинските сестри участват в научна и преподавателска дейност, ако имат придобита специалност и образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър по управление на здравните грижи.»
- §32. В РАЗДЕЛ II, Глава 5, да се добави нова т. 4.2.1. с текст: «в осъществяването на една инвазивна процедура задължително участват най-малко 2 специалисти по здравни грижи;»
- §33. В РАЗДЕЛ II, Глава 5, към т. 4.3. след «Други специалисти» да се добави «здравни асистенти,»
- §34. В РАЗДЕЛ II, Глава 7 да се добави нова т. 4.1.2. с текст: «Специалистите по здравни грижи са включени в програмата за задължително продължаващо медицинско обучение.»
- §35. В РАЗДЕЛ II, Глава 7 т. 4.5.1.2. да се промени така «най-малко 2 специалисти по здравни грижи при провеждане на 1 процедура;»
- §36. В РАЗДЕЛ II, Глава 7 Към т. 4.5.1.3. след думата « санитар» да се добави «или здравен асистент».
- §37. В РАЗДЕЛ II, Глава 7 Т. 4.6. да се измени както следва:
«Специалистите по здравни грижи: осъществяват самостоятелни дейности и дейности по назначение на лекар (съгласно Наредба №1 от 8 февруари 2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти изпълняват самостоятелно и по назначение):
- 4.6.1. познават и целия набор от специфични консумативи и медицински изделия, обучени са и спазват указанията за правилното им използване и съхранение.

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

- 4.6.2. познават целите, хода и техническите особености на инвазивните (интервенционалните) процедури, подготвят необходимите консумативи за тях и асистират при провеждането им;
- 4.6.3. спазват на указанията за дезинфекция, стерилизация, асептика и антисептика по утвърдени правила на ЛЗ;
- 4.6.4. оказват спешна долекарска кардиопулмонална реанимация (външен сърдечен масаж, обдишване с Амбу), самостоятелно и в екип, спазвайки утвърдените протоколи за КПР;
- 4.6.5. имат познания и умения за работа с дефибрилатор;
- 4.6.6. провеждат лекарствена терапия, назначена от лекар – познават и прилагат основните лекарствени продукти, използвани в кардиологията;
- 4.6.7. извършват наблюдение и регистриране на соматични показатели, общо състояние и външен вид;
- 4.6.8. планират изследвания и консултации;
- 4.6.9. подготвят пациента за извършване на инвазивни (интервенционални) или хирургични диагностични и/или лечебни процедури;
- 4.6.10. наблюдават състоянието на пациента преди, по време и след провеждане на изследването и сигнализират за отклонения от нормата
- 4.6.11. извършват регистриране на ЕКГ, поставят апаратен мониторинг;
- 4.6.12. попълват сестринска документация, работят с информационната система на ЛЗ;
- 4.6.13. изготвят индивидуален план за здравно обучение и възпитание на пациента и семейството му, при зачитане на културалните ценности, за правилен начин на живот с кардиологично и/или друго придружаващо заболяване;»
- §38. В РАЗДЕЛ III. Глава 1. т. 4.2.1. да се допълни така: „Старшата медицинска сестра с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по специалност "Управление на здравните грижи" и допълнително специализирано обучение в областта на здравните грижи за кардиологично болни, назначена по реда на Кодекса на труда и при спазване изискванията на Закона за лечебните заведения;»
- § 39. Т. 4.2.2. да се измени така: «Броят на медицинските сестри се определя от обема, интензивността и тежестта на здравните грижи, които се извършват в отделението или клиниката, като съотношението между лекари и медицински сестри не трябва да е по-малко от 1:2. При определяне на броя на медицинските сестри е препоръчително да се прилага Методиката за изчисляване на необходим персонал (медицински сестри), препоръчана от Международния съвет на медицинските сестри (ICN).»
- § 40. Т. 4.3. да се допълни така: «Други длъжности - медицински секретар, болногледачи и/или здравни асистенти, (преминали пълен курс на професионално обучение, лицензирано от НАПОО), санитарни и друг помощен немедицински персонал, в зависимост от организацията на работа и необходимостта от тях в клиниката/отделението по вътрешни болести.
- §41. В РАЗДЕЛ III. Глава 1. Т. 5.3. да се промени както следва:
«5.3. Професионални дейности, осъществявани от специалистите по здравни грижи:
5.3.1. Старшата медицинска сестра:
5.3.1.1. организира, ръководи и контролира здравните грижи в отделението;
5.3.1.2. планира и организира обучението и развитието на персонала, осъществяващ здравни грижи според квалификационната рамка за професионално развитие;
5.3.1.3. осъществява подбор и назначаване на персонал, съвместно с началника на отделението;

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р Н/**

- 5.3.1.4. изработва и актуализира управленската документация – длъжностни характеристики, технически фишове и протоколи за здравни грижи;
- 5.3.1.5. изписва, получава и контролира изразходването на всички материали и медикаменти за лечението на болните;
- 5.3.1.6. изготвя ежедневни, седмични и месечни справки за изразходваните материали и медикаменти;
- 5.3.1.7. раздава и следи разхода на скъпоструващите медикаменти и консумативи;
- 5.3.1.8. изработва и следи за спазването на работния график на медицинските сестри, здравните асистенти и санитарите;
- 5.3.1.9. съставя програма за дезинфекция, стерилизация и управление на болничните отпадъци и контролира изпълнението ѝ в отделението.
- § 42. В РАЗДЕЛ III. Глава 1. т. 5.3. да се промени така: «Професионалните дейности, осъществявани от специалистите по здравни грижи включват самостоятелни дейности и дейности по назначение на лекар(съгласно Наредба №1 от 8 февруари 2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти изпълняват самостоятелно и по назначение):
- 5.3.1. изготвяне на индивидуален план за грижи на основата на оценка на потребностите;
- 5.3.2. наблюдение и регистриране на соматични показатели, общо състояние и външен вид;
- 5.3.3. провеждане на лекарствена терапия, назначена от лекар – познаване и прилагане на основните лекарствени продукти, използвани в кардиологията;
- 5.3.4. планиране на изследвания и консултации;
- 5.3.5. грижи и подготовка на пациента за извършване на инвазивни (интервенционални) или хирургични диагностични и/или лечебни процедури;
- 5.3.6. познаване на целите, хода и техническите особености на инвазивните (интервенционалните) процедури, подготвяне на необходимите консумативи за тях и асистирание при провеждането им;
- 5.3.7. поставяне на апаратен мониторинг;
- 5.3.8. наблюдение на състоянието на пациента преди, по време и след провеждане на изследването и сигнализиране за отклонения от нормата.
- 5.3.9. асистирание при поставяне на на феморална или радиална компресивна превръзка и последващо наблюдение на мястото на пунктиране;
- 5.3.10. оказване на спешна долекарска кардиопулмонална реанимация (външен сърдечен масаж, обдишване с Амбу), самостоятелно и в екип, спазвайки утвърдените протоколи за КПП.
- 5.3.11. познания и умения за работа с дефибрилатор;
- 5.3.12. регистриране на ЕКГ;
- 5.3.13. спазване на указанията за дезинфекция, стерилизация, асептика и антисептика по утвърдени правила на ЛЗ;
- 5.3.2.11. попълване на сестринска документация, работа с информационната система на ЛЗ;
- 5.3.14. изготвяне на индивидуален план за здравно обучение и възпитание на пациента и семейството му, при зачитане на културалните ценности, за правилен начин на живот с кардиологично и/или друго придружавашо заболяване;

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /В А Н Р N/**

МОТИВИ

към Предложения на Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи / БАПЗГ / за изменения и допълнения към проект на Медицински стандарт "Кардиология"

Предложенията за допълнение на текстовете целят да се прецизират доколкото е възможно дейностите на специалистите по здравни грижи, тяхната квалификация, брой и задължително продължаващо медицинско обучение. Направените предложения за броя на специалистите по здравни грижи и дейностите, които те извършват ще позволи осигуряването на непрекъснати качествени здравни грижи във всички структури и ще гарантира сигурността и безопасността за пациента.

Предложенията допълват регламентираните в медицинския стандарт дейности, които медицинските сестри изпълняват по назначение или самостоятелно. Поставя се акцент върху задължителното продължаващо медицинско обучение на специалистите по здравни грижи. Безопасността и качеството на здравните грижи са пряко свързани с броя и квалификацията на специалистите по здравни грижи. Липсата на достатъчно такива специалисти, както и увеличението на тежестта и интензивността на грижите изискват приемането на регулаторни механизми, които да се базират на оценка на потребностите от грижи. Планирането на броя на медицинските сестри в лечебните заведения за болнична помощ трябва да позволява достатъчни и ефективни грижи за пациентите по време на болничния престой.

През последните години тенденцията за намаляване на медицинските сестри се запазва. В същото време поради скъпото болнично лечение се намалява средния престой на пациентите в болниците, което води до повече преминали пациенти. В европейски и световен мащаб от десетилетия броят на специалистите по здравни грижи се определя от вида, сложността, спецификата и интензивността на полаганите грижи и тежестта на заболяването на пациентите, което определя обема на необходимите здравни грижи. Необходимостта от прилагане на методика за изчисляване на нуждите от персонал е препоръчана от Международния съвет на медицинските сестри /ICN/, като е изчислено, че една медицинска сестра трябва да се грижи средно за пет болни в рамките на работното си време в стационар. За основен критерий се взема времето, необходимо за оказване на здравни грижи.

В страните от ЕС се прилагат сравнително сходни методики за изчисляване нуждата от персонал, като всичките са базирани на хронометраж на дейностите на специалистите по здравни грижи.

Грижите се разделят на преки и непреки.

За окупеното измерване на дейността на медицинските сестри е използвано приетото от Международния съвет на сестрите разделение на сестринските грижи на преки /директни/ и непреки /индиректни/.

Към преките грижи се отнасят всички грижи, които се извършват в пряк контакт на медицинската сестра с пациента /напр. хранене, тоалет, превръзка, инжекция и др./. Такива са : манипулации - проби за чувствителност, инжекции, вливания, превръзки и сваляне на конци; измервания и изследвания - антропометрични, измерване на жизнени показатели, ЕКГ, вземане на материали за изследвания, съвети за хранителен и двигателен режим, консултации; комуникация с пациента и неговите близки

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ
ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ /Б А П З Г/
BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTH PROFESSIONALS
IN NURSING /B A H P N/**

Непреките грижи също са насочени към пациента, но няма директен контакт между пациента и медицинската сестра. Непреки грижи са: работа с медицинска документация - попълване на документацията на пациента, на формуляри за отчет на медицински консумативи и материали, архивиране и работа с архив и др.; работа с външни звена - планиране на изследвания, предоставяне на резултати от рентгенови изследвания, лабораторни резултати; посещения на външни звена, свързани с грижите за пациента и работната среда; други дейности - дезинфекция и стерилизация, почивки и др. прекъсвания.

Медицинските сестри в България притежават образователно квалификационна степен „Бакалавър“, което предполага високо ниво на академична подготовка. Следователно трудът на тези специалисти е висококвалифициран и трябва да бъде съответно заплатен. Това налага целесъобразното му, ефективно и ефикасно използване. В този смисъл те могат да осъществяват комуникация с пациентите и близките, специализирани и високо технологични дейности в медицинското обслужване, а за предоставяне на базовите здравни грижи (до 30%), където това е възможно може да бъдат назначени болногледачи и здравни асистенти. При ясно очертани граници на компетентността им и след обучение за придобиване на професионална квалификация по професии „Здравен асистент“ или „Болногледач“ могат да осъществяват общи грижи – хигиенни грижи, хранене, придружаване на пациента за различни изследвания, получаване на резултати, получаване на консумативи и др., както и работа с документация.

Предложеният брой на медицинските сестри спрямо броя на пациентите не се отклонява от традициите и доказано добрите практики на лечебните заведения в страната. Методиката е консултирана с главните медицински сестри на водещи лечебни заведения.

Предложението е изготвено от работна група към Националния съвет по качество на БАПЗГ.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА УС НА БАПЗГ
МИЛКА ВАСИЛЕВА**

18.07.2018 г.